
MEMORIA DEL SECRETARI ANFÒS PAR Y TUSQUETS

Senyors :

Plahent m'es consignar que la Reyal Academia de Bones Lletres ha complerts ab escreix, durant lo curs que resumir me pertoca, los preceptes fonamentals de ses ordinations, per ço qui esguarda als estudis històrichs y literaris. Gens menys de vintiquatre sessions generals ordinaries foren celebrades en los vuyt mesos feyners, en les quals llegiren sengles treballs vintitrés acadèmichs numeraris y tres corresponents. Los temes desenrotllats foren adés històrichs, com *Ordinacions de bon govern urbà* (s. XIII al XVIII), per nostre President; *El derecho consuetudinario en Altea*, per don Francesch Martínez y Martínez, corresponent a Valencia; *Lo rey En Johan I, lo caçador, y l'hospital de Sant Macià*, pel doctor don Joseph M.ª Roca; *Lo port de Barcelona*, per don Bonaventura Bassegoda; *Lo Tribunal del Lligalló en Morella*, pel doctor don Joaquim Tuixans, corresponent a Villareal; *Observacions sobre un catàlech de segells medievals*, per don Ferran de Sagarra; *La Casa de Convalescencia, Viladomat, Passoles, l'Arxiu*, per don Pelegrí Casades y Gramatxes; *L'Arquebisbe de Valencia Antoni Folch de Cardona*, per don Joseph Rafel Carreras y Bulbena; *Concilio de Constanza, Felipe de Malla y mossén Borra*, per don Francesch de Bofarull; *La esglesia de Lleyda* (s. VI-XII), pel doctor reverent Joan B. Altisent, corresponent a Lleyda; *Atenes y Dimitri Rendi, notari*, s. XIII, pel doctor don Antoni Rubió y Lluch; adés arqueològichs, com *Los ibers y llurs relacions*, pel doctor don Pere Bosch y Gimpera; adés literaris, com *Cuentos de bibliófilo*, per don Ramon Miquel y Planas; *Pequeña aportación de etimologías*, per don Joseph Rafel Carreras y Bulbena; *Ideas literaries de Balmes*, pel reverent pare Ignasi Casanovas; *La prempsa barcelonina de 1840 a 1845*, per don Joan Givanel y Mas; *Quina impremta visità Cervantes a Barcelona*, per don Carles Viada y Lluch; *Obres capdaltis traduhi-des al català*, pel doctor don Artur Masriera; adés crítich-biogràfiques com *Víctor Balaguer*, per don E. Moliné y Bra-

sés; *Guimerà íntim*, per don Lluís Via; *Serra y Postius* y son *Lo per què de Barcelona*, per don Ramon D. Perés; *Jaume Tió y Noé*, per don Francisco Mestre y Noé, corresponent a Tortosa; *Un plagiari català del s. XIX*, *Los últims anys de la vida del doctor Codina* y *Fèlix Amat de Palau, arquebisbe de Palmira*, pel doctor reverent mossèn Jaume Barrera; adés folklòrichs com *L'ànima errant del Comte l'Arnau*, per don Rossent Serra y Pagès.

Y no s'ha de creure que les conferències esmentades siguin, en conjunt, resums d'altres treballs dels matexos autors, ans al contrari. Sovint glosava en Maragall l'idea que no són les obres acabades y ab complert desenrotllament aquelles mellors y qui més purament contenen l'esperit creador qu'ell cercava (com a bon poeta, encomanat però, de la malura decadent) en les iniciacions santes, en los començaments misteriosos, en l'aubada del sentiment. En pintura nos altèm a voltes més dels croquis generadors que no pas de les grans composicions ahont l'inspiració tenua s'es esmunyida pel mig de la perfecció tècnica. Donchs bé, en contra del encarcament formal que dexen suposar los treballs d'una corporació fundada per una cèdula reyal de Carles III, nostres acadèmichs no li fan pas ofrena de fruyts tardorals, embafadors per massa madurs, no li duen pas síntesis y resums de publicacions apergaminades llurs, que'ls erudits guarden en los prestatges, rebregades per les consultes, empolsinades pel temps, sinó que són flors primaverals prometedores d'esplets futurs, recerques novelles qui vibren ab l'encís de la confirmació esperada, pressentiments històrichs qui devindran obra complerta, esboços de primer sentiment, en fi, que llurs autors descelen en la vella sagristia de Santa Àgueda, ab la mà tremolosa per fressar via nova, ab la veu calda de qui somia llur perfecció. Certes, són obres joves de senys madurs ço qui caracteriza l'activitat de nostra Academia, les quals potser contrasten ab los esforços senils de jovenalla decadent...

Hauré d'esmentar l'homenatge tributat a nostre President honorari lo doctor don Antoni Rubió y Lluch en ocasió d'acomplir quaranta anys de professorat, axí com la memoria que servarem del cinquantanari del primer llibre publicat per don Apeles Mestres (jatsia qu'he encloses en los treballs

crítich-biogràfichs les remembrances centenaries que, per boca y seny dels senyors Moliné y reverent doctor Barrera, ofrenarem als acadèmichs Víctor Balaguer y reverent Fèlix Amat), per a cloure los actes principals de nostra vida interna.

En ella 'ns hi vindran a valdre los acadèmichs elets doctors senyors Serra Hunter y Pere Barnils, qui prest pendran possessió de llurs cadires, axí com los corresponents, en aquest curs designats, reverent Andreu Ivars, senyors Angel González Palencia, de Madrid, Julian M.ª Rubio, de Valladolid, reverent Joseph Matamoros, canonge de Tortosa, Joaquim Tuixants, de Villareal, lo Comte de Bigouen, a Tolosa de França, y Joaquim de Carvalho, Coimbra. Esperèm ab confiança llur col·laboració.

Les parques envejoses nos arrabaçaren nostre companyó Alfret Opisso; axí com entre los corresponents han fets los buyts de Mossèn Ramon Corbella, a Vich, y l'abbé Roussetot, del Collège de France, a París. Los plorem y preguem per ells. En vetllada necrològica commemorarem les virtuts personals y literaries dels en altre temps Acadèmichs Orriols, Soler y Palet, Bonsoms y doctor Codina, essent llurs elogis encomanats als senyors Carreras y Bulbena, Casades y Gramatxes, Miquel y Planas y reverent doctor Alabart, respectivament.

L'actuació externa de l'Academia, jatsía secundaria, no es estat pas descuydada, y les relacions personals y bibliòfiles ab les altres corporacions similars, nostrades y forasteres, són continuades tan amatentament com abans. Gran impuls hi donarà; sens cap dupte, la nova casa del carrer d'En Cassador, tota vegada que nostra estada actual es insuficient per als actes socials y no permet tampoch l'organització a posta de la biblioteca, museu, secretaría y sales de lectura y treball. Cuydèm poder convidarvoshi prest. — He dit.